

Gitara

DLA

BYSTRZAKÓW™

Sześć muzycznych strun:

- graj, jak lubisz: poczuj w sobie muzykę świata
- rozwijaj solidne poczucie rytmu i synchronizacji z zespołem
- twórz profesjonalne akompaniamenty

Graj razem z filmami i muzyką z interaktywnego DVD!

septem
septem.pl

Mark Phillips
dyrektor muzyczny Cherry Lane Music

Jon Chappell
nagradzony gitarzysta, wirtuoz

Tytuł oryginalny: Guitar For Dummies®, 3rd Edition

Tłumaczenie: Marcin Machnik

ISBN: 978-83-246-7985-0

Original English language edition Copyright © 2012 by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part any form. This translation published by arrangement with Wiley Publishing, Inc.

Oryginalne angielskie wydanie © 2012 by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. Wszelkie prawa, włączając prawo do reprodukcji całości lub części w jakiegokolwiek formie, zarezerwowane. Tłumaczenie opublikowane na mocy porozumienia z Wiley Publishing, Inc.

Translation copyright © 2014 by Helion S.A.

Wiley, the Wiley logo, For Dummies, the Dummies Man logo, A Reference for the Rest of Us!, The Dummies Way, Dummies Daily, The Fun and Easy Way, Dummies.com, Making Everything Easier, and related trade dress are trademarks or registered trademarks of John Wiley and Sons, Inc. and/or its affiliates in the United States and/or other countries. Used under License.

Wiley, the Wiley logo, For Dummies, the Dummies Man logo, A Reference for the Rest of Us!, The Dummies Way, Dummies Daily, The Fun and Easy Way, Dummies.com, Making Everything Easier, i związana z tym szata graficzna są markami handlowymi John Wiley and Sons, Inc. i/lub firm stowarzyszonych w Stanach Zjednoczonych i/lub innych krajach. Wykorzystywane na podstawie licencji.

Polish language edition published by Wydawnictwo Helion.
Copyright © 2014.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage retrieval system, without permission from the Publisher.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Autor oraz Wydawnictwo HELION dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Wydawnictwo HELION nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<http://dlabystrzakow.pl/user/opinie/gitby3>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydawnictwo HELION
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63
e-mail: dlabystrzakow@dlabystrzakow.pl
WWW: <http://dlabystrzakow.pl>

Printed in Poland.

- Kup książkę
- Poleć książkę
- Oceń książkę

- Księgarnia internetowa
- Lubię to! » Nasza społeczność

Spis treści

O autorach	15
Podziękowania od autorów	17
Wstęp	19
O książce	19
Konwencje zastosowane w książce	21
Czego nie czytać	22
Naiwne założenia	22
Jak podzielona jest książka	22
Część I: Więc chciałbyś grać na gitarze	23
Część II: Zaczynamy grać — podstawy	23
Część III: Ponad podstawy — zaczynasz brzmieć	23
Część IV: Rozmaitość stylów	23
Część V: Zakup gitary i dbanie o nią	24
Część VI: Dekalogi	24
Część VII: Dodatki	24
Ikony wykorzystane w książce	24
Co dalej	25
<i>Część I. Więc chciałbyś grać na gitarze .....</i>	27
Rozdział 1. Podstawowa wiedza o gitarze	29
Anatomia gitary	29
Jak działa gitara	32
Drgania i długość strun	32
Co dwie dłonie, to nie jedna	33
Dźwięki na gryfie: progi i półtony	33
Porównanie brzmienia gitary akustycznej i elektrycznej	34
Rozdział 2. Strojenie gitary	35
Zanim zaczniesz: krótko o strunach i progach	35
Strojenie gitary względem niej samej metodą piątego progu	36
Strojenie gitary do zewnętrznego punktu odniesienia	38
Klawisz wszystko wyśpiewa	38
Stroik ustny, czyli jak uwolnić ręce	38

Twój przyjaciel kamerton	39
Tuner elektroniczny, czyli szybko i sprawnie	40
Dźwięki z płyty DVD	41

Rozdział 3. Przygotowanie do gry 43

Ułożenie rąk i postawa	43
Przybieranie pozycji siedzącej	43
Pozycja stojąca	45
Pozycja lewej ręki i przyciskanie progów	46
Pozycja prawej dłoni	48
Wstęp do czytania dźwięków gitarowych	50
Diagram akordu	50
Rzut oka na tabulaturę	51
Odczytywanie zapisu rytmicznego	52
Jak grać akordy	52

Część II. Zaczynamy grać — podstawy 55

Rozdział 4. Akordy durowe i molowe 57

Akordy z rodziny A	57
Palcowanie akordów z rodziny A	58
Uderzanie akordów z rodziny A	59
Akordy z rodziny D	61
Palcowanie akordów z rodziny D	61
Uderzanie akordów z rodziny D	62
Akordy z rodziny G	63
Palcowanie akordów z rodziny G	63
Uderzanie akordów z rodziny G	63
Akordy z rodziny C	64
Palcowanie akordów z rodziny C	64
Uderzanie akordów z rodziny C	65
Granie piosenek z użyciem podstawowych akordów durowych i molowych	66
Kumbaya	68
Swing Low, Sweet Chariot	69
Auld Lang Syne	70
Michael, Row the Boat Ashore	71
Zabawa z podstawowymi akordami durowymi i molowymi — progresja „szlagierowa”	72

Rozdział 5. Granie melodii bez czytania nut 75

Czytanie tabulatury	75
Z góry na dół	76
Z lewej na prawą	76
Jak rozszyfrować palcowanie lewej ręki	77
Naprzemienne kostkowanie	78

Granie piosenek z prostymi melodiami	79
Little Brown Jug	81
On Top of Old Smoky	82
Swanee River (Old Folks at Home)	83
Rozdział 6. Odrobina pikanterii — podstawowe akordy septymowe	85
Dominantowe akordy septymowe	85
D7, G7 i C7	86
E7 i A7	87
E7 (wersja czteropalcowa) i H7	87
Molowe akordy septymowe — d7, e7 i a7	88
Durowe akordy septymowe — Cmaj7, Fmaj7, Amaj7 i Dmaj7	89
Granie piosenek przy użyciu akordów septymowych	90
Home on the Range	92
All Through the Night	93
Over the River and Through the Woods	94
It's Raining, It's Pouring	95
Oh, Susanna	96
Zabawa z akordami septymowymi — 12-taktowy blues	97
Granie 12-taktowego bluesa	97
Pisanie własnej bluesowej piosenki	98
<i>Część III. Ponad podstawy — zaczynasz brzmieć .....</i>	<i>99</i>
Rozdział 7. Granie w wyższych pozycjach	101
Granie skal i ćwiczeń w wyższych pozycjach	101
Granie w wyższej pozycji a granie z pustymi strunami	102
Granie ćwiczeń w pozycji	102
Zmiana pozycji	104
Tworzenie własnych ćwiczeń wyrabiających siłę i zręczność	105
Granie piosenek w wyższych pozycjach	105
Simple Gifts	108
Turkey in the Straw	109
Rozdział 8. Podwójna moc dwudźwięków	111
Podstawy grania dwudźwięków	111
Definicja dwudźwięku	111
Ćwiczenia na dwudźwięki	112
Granie piosenek z dwudźwiękami	113
Aura Lee	115
The Streets of Laredo	116
Double-Stop Rock	117

Rozdział 9. Rozciąganie, czyli chwyt barowe 119

Durowe akordy barowe bazujące na E	119
Zacznij od otwartego akordu E	120
Znajdowanie odpowiedniego progu	121
Granie progresji z użyciem durowych akordów barowych na bazie akordu E	122
Akordy barowe molowe, molowe septymowe i septymowe dominantowe, bazujące na E	123
Akordy molowe	123
Akordy dominantowe septymowe	125
Akordy molowe septymowe	125
Łączenie akordów barowych bazujących na E	126
Durowe akordy barowe bazujące na A	127
Palcowanie durowego akordu barowego bazującego na A	127
Znajdowanie odpowiedniego progu dla każdego akordu barowego bazującego na A	128
Progresje z wykorzystaniem durowych akordów barowych bazujących na A	129
Barowe akordy molowe, dominantowe septymowe, molowe septymowe i durowe septymowe bazujące na A	130
Akordy molowe	131
Dominantowe akordy septymowe	131
Molowe akordy septymowe	132
Durowe akordy septymowe	132
Power chordy	134
Palcowanie power chordów	134
Kiedy używać power chordów	136
Granie piosenek z akordami barowymi i power chordami	137
We Wish You a Merry Christmas	139
Three Metal Kings	140

Rozdział 10. Techniki artykulacji — niech gitara przemówi 141

Technika hammer-on	141
Hammer-on w praktyce	142
Trening techniki hammer-on	144
Płynne brzmienie, czyli pull-off	145
Granie pull-offów	146
Trening techniki pull-off	148
Slide, czyli ślizg	149
Granie slide'ów	149
Charakterystyczne zagrywki z użyciem slide'ów	151
Podciąganie strun	152
Granie podciągnięć	153
Charakterystyczne zagrywki z podciąganiem struny	154
Urozmaicenie brzmienia za pomocą vibrato	158
Przegląd sposobów uzyskiwania vibracji	158
Trening vibrato	159
Tłumienie strun	160

Uzyskiwanie grubego, rytmicznego brzmienia	160
Zapobieganie niechcianym hałasom ze strun	161
Granie charakterystycznych zagrywek wykorzystujących tłumienie	161
Granie piosenki z urozmaiconą artykulacją	162
The Articulate Blues	163

Część IV. Rozmaitość stylów 165

Rozdział 11. Rock 167

Klasyczny rock 'n' roll	167
Gitarą rytmiczną	168
Gitarą prowadzącą	169
Nowoczesny rock	179
Akordy zawieszony (sus) i z dodanym dźwiękiem (add)	179
Akordy łamane	180
Strojenie alternatywne	181
Gitarą solową w country rocku i rocku z Południa	183
Granie piosenek w stylu rockowym	185
Chuck's Duck	187
Southern Hospitality	189

Rozdział 12. Niebieski odcień smutku, czyli podstawy bluesa 191

Blues elektryczny	191
Rytmiczna gitara bluesowa	192
Bluesowa gitara prowadząca	196
Powrót do korzeni, czyli blues akustyczny	203
Ogólne założenia	203
Specyficzne techniki	205
Nawroty	207
Granie bluesowych piosenek	209
Chicago Shuffle	210
Mississippi Mud	211

Rozdział 13. Wokół ogniska: gitara folkowa 213

Gra palcami	213
Technika gry palcami	214
Pozycja prawej ręki	214
Użycie kapodastra	215
Arpeggio	217
Granie arpeggio	217
Schemat „kolysanki”	219
Kciuk z przeciąganiem po strunach	219
Styl Cartera	220

Styl Trávisa	221
Podstawowy schemat	221
Akompaniamént w stylu Trávisa	223
Styl solowy Trávisa	224
Strój otwarty	225
Granie folkowych piosenek	226
House of the Rising Sun	229
The Cruel War Is Raging	231
Gospel Ship	232
All My Trials	233
Freight Train	235
Rozdział 14. Maestro, trzy, cztery: podstawy gitary klasycznej	237
Przygotowanie do gry na gitarze klasycznej	238
Sposób siedzenia	238
Co zrobić z prawą dłonią	239
Pozycja lewej dłoni	241
Uderzenia swobodne i z podparciem	242
Uderzenia swobodne	243
Uderzenia z podparciem	244
Arpeggio i kontrapunkt	246
Łączenie uderzeń swobodnych i z podparciem w arpeggiach	246
Ćwiczenie kontrapunktowe	246
Granie utworów klasycznych	248
Romanza	250
Bourrée e-moll	252
Rozdział 15. Ciemne okulary i beret, czyli jazz	253
Wstęp do zupełnie nowej harmonii	253
Rozszerzone akordy	254
Akordy zmodyfikowane	254
Podpora melodii, czyli akompaniamént jazzowy	255
Akordy wewnętrzne	255
Akordy zewnętrzne	256
Pełne akordy	258
Granie solówek — styl chord-melody	258
Substytuty	258
Pozorowanie jazzu trzema akordami	259
Przejmowanie prowadzenia — melodia jazzowa	260
Wprowadzanie alternatywnych dźwięków	260
Podchodzenie do docelowych dźwięków	260
Tworzenie melodii z akordów arpeggio	262
Granie utworów jazzowych	262
Greensleeves	264
Swing Thing	265

***Część V. Zakup gitary i dbanie o nią* 267**

Rozdział 16. Uderzamy na sklepy po gitarę 269

Zanim wyjmiesz portfel: planowanie zakupu	270
Gitary dla początkujących	271
Modele instrumentów dopasowane do konkretnego stylu muzycznego	272
Druga (i trzecia...) gitara	274
Konstrukcja i rodzaj korpusu	275
Materiały	276
Fachowość	278
Dodatki (kosmetyka)	278
Zanim podejmiesz decyzję: o procesie zakupu	279
Sklepy internetowe a tradycyjne	279
Zasięgnięcie rady eksperta	280
Negocjacje ze sprzedawcą	280
Dobijanie targu	281

Rozdział 17. Wzmacniacze, efekty, futerały i inne akcesoria 283

Wzmacniacze	283
Zaczniemy od wzmacniacza do ćwiczeń	284
Niech moc będzie z Tobą — wzmacniacz koncertowy	285
Kostki i inne rodzaje efektów	287
Przegląd dostępnych kostek	287
Multiefekty	289
Futerał	289
Hard case, czyli sztywny futerał	290
Futerały miękkie	290
Pokrowce	290
Akcesoria, czyli inne niezbędne dodatki	291
Struny	291
Piórka (kostki)	292
Kable	292
Tunery elektroniczne	292
Paski	293
Kapodastry	294
Inne przydatne drobiazgi	295

Rozdział 18. Wymiana strun 299

Strategie wymiany strun	299
Zdejmowanie starych strun	300
Zakładanie metalowych strun do gitary akustycznej	300
Zmiana strun krok po kroku	301
Strojenie	303
Zakładanie nylonowych strun do gitary klasycznej	304
Zmiana strun krok po kroku	304
Strojenie	306

Zakładanie strun do gitary elektrycznej	307
Zmiana strun krok po kroku	307
Strojenie	308
Gitary z ruchomym mostkiem	309

Rozdział 19. Gitarowy fitness, czyli podstawowe czynności konserwacyjne 311

Utrzymywanie gitary w czystości	312
Usuwanie brudu i osadu	312
Dbanie o powierzchnię gitary	314
Zabezpieczanie gitary	314
W trasie	314
W domu	315
Zapewnianie zdrowego otoczenia	315
Zakres temperatur	315
Wilgotność	316
Samodzielne naprawy	316
Dokręcanie luźnych połączeń	317
Regulacja gryfu i mostka	317
Wymiana zużytych lub uszkodzonych elementów	319
Kompletowanie właściwych narzędzi	322
Rzeczy, których nie powinieneś robić samemu	323

Część VI. Dekalogi 325

Rozdział 20. Dziesięciu (około) gitarzystów, których powinieneś znać 327

Andrés Segovia (1893 – 1987)	327
Django Reinhardt (1910 – 1953)	327
Charlie Christian (1916 – 1942)	328
Chet Atkins (1924 – 2001)	328
Wes Montgomery (1923 – 1968)	328
B.B. King (ur. 1925)	328
Chuck Berry (ur. 1926)	329
Jimi Hendrix (1942 – 1970)	329
Jimmy Page (ur. 1944)	329
Eric Clapton (ur. 1945)	329
Stevie Ray Vaughan (1954 – 1990)	330
Eddie Van Halen (ur. 1955)	330

Rozdział 21. Dziesięć piosenek gitarowych wszech czasów 331

„Minor Swing” Django Reinhardta	331
„Walk, Don’t Run” The Ventures	332
„Crossroads” Cream	332
„Stairway to Heaven” Led Zeppelin	333
„Gavotte I” i „Gavotte II” Christophera Parkeninga	334

„Hotel California” The Eagles	334
„Eruption” Van Halena	335
„Texas Flood” Steviego Raya Vaughana	336
„Surfing with the Alien” Joego Satrianiego	337
„One” Metalliki	338

Część VII. Dodatki 339

Dodatek A. Jak czytać nuty 341

Elementy zapisu muzycznego	342
Odczytywanie wysokości dźwięku	343
Odczytywanie czasu wybrzmienia	344
Ekspresja, artykulacja oraz inne terminy i symbole	346
Znajdowanie dźwięków na gitarze	347

Dodatek B. 96 popularnych akordów 351

Dodatek C. Jak korzystać z płyty DVD 355

Odnoszenie tekstu książki do płyty DVD	355
Wymagania sprzętowe	356
Korzystanie z DVD	357
Co znajdziesz na płycie	357
Ścieżki audio	357
Filmy	363
Muzyka cyfrowa	365
Materiały do tworzenia własnej muzyki i zapisywania akordów	365
Rozwiązanie typowych problemów	366

Skorowidz 369

Rozdział 1

Podstawowa wiedza o gitarze

W tym rozdziale:

- ▶ Identyfikowanie poszczególnych części gitary.
- ▶ Zrozumienie działania gitary.

Wszystkie gitary — czy to purpurowe z namalowanymi sprayem czaszkami i błyskawicami, czy wykonane z naturalnego drewna o widocznym rysunku słojów i wykończone bezbarwnym lakierem — mają pewne wspólne cechy fizyczne, które sprawiają, że zachowują się one jak gitara, a nie jak skrzypce czy kontrabas. Jeśli nie jesteś pewien, czym różni się główka gryfu od przetwornika, lub zastanawiasz się, którą stronę gitary trzymać pod brodą, ten rozdział jest dla Ciebie.

Poniżej opiszemy różnice pomiędzy różnymi częściami gitary oraz wyjaśniamy, jaką rolę pełnią poszczególne części. Napiszemy także, jak właściwie trzymać instrument oraz dłaczego gitara brzmi właśnie tak, a nie inaczej. No i — jeśli przypadkiem potraktowałeś nas poważnie — nie trzyma się gitary pod brodą — oczywiście o ile nie jesteś Hendriksem.

Anatomia gitary

Gitary dzielą się na dwie podstawowe odmiany: *elektryczną* i *akustyczną*. Ze sprzętowego punktu widzenia elektryczne gitary składają się z większej ilości części i wihajstrów niż akustyczne. Mimo to producenci gitar ogólnie zgadzają się, że trudniej wykonać gitarę akustyczną niż elektryczną. Z tego powodu gitary akustyczne kosztują zazwyczaj tyle samo lub nawet więcej niż ich elektryczne odpowiedniki (kiedy już będziesz gotowy, by iść na gitarowe lub akcesoryjne zakupy, możesz zerknąć odpowiednio do rozdziału 16. lub 17.). Jednak obydwa typy wymagają tego samego podejścia do podstawowych zagadnień, takich jak konstrukcja gryfu czy napięcie strun. Dlatego właśnie akustyczne i elektryczne gitary mają bardzo podobną konstrukcję, pomimo czasami drastycznych różnic w emitowanym dźwięku (chyba że według Ciebie Segovia i Metallica są nie do odróżnienia). Na rysunkach 1.1 i 1.2 pokazane są różne części gitary akustycznej i elektrycznej.

Poniższa lista wyjaśnia funkcje poszczególnych części gitary:

- ✓ **Płyta dolna — spód (tylko gitary akustyczne):** część pudła rezonansowego, która podtrzymuje boki na miejscu. Wykonana z dwóch lub trzech kawałków drewna.
- ✓ **Wajcha (tylko gitary elektryczne):** metalowy pręt doczepiony do mostka, który pozwala na zmianę napięcia strun poprzez wychyłanie mostka w przód i w tył. Nazywana także wajchą tremolo lub wajchą vibrato.

Rysunek 1.1.
Typowa gitara akustyczna z oznaczonymi najważniejszymi częściami

Dzięki uprzejmości Taylor Guitars

- ✓ **Korpus (gitary elektryczne) lub pudło rezonansowe (gitary akustyczne):** coś, do czego przytwierdza się gryf i mostek, czy też miejsce, w którym prawa dłoń uderza struny. Pudło rezonansowe gitary akustycznej to wzmacniająca dźwięk komora, która nadaje gitarze brzmienie. W gitarze elektrycznej do korpusu przytwierdza się mostek i elektronikę (przetworniki oraz potencjometry tonu i głośności).
- ✓ **Mostek:** metalowa (w gitarach elektrycznych) lub drewniana (w gitarach akustycznych) podstawa mocująca struny do korpusu.
- ✓ **Kołki mostka (tylko gitary akustyczne):** umieszczone w otworach w mostku plastikowe lub drewniane kołki, które mocują struny do mostka.
- ✓ **Mocowanie paska:** metalowy bolec, miejsce, gdzie można zamocować jeden koniec pasa gitarowego. W *elektroakustykach* (gitarach akustycznych z wbudowanymi przetwornikami i elektroniką) mocowanie to spełnia często podwójną rolę — służy również za *gniazdo jack*, do którego wpinasz kabel gitarowy.
- ✓ **Gryf:** płaski, deskopodobny kawałek drewna zamocowanego na powierzchni szyjki, gdzie stawiasz palce lewej ręki, by uzyskiwać dźwięki i akordy, zwany także podstrunnicą. Na gryfie zamocowane są progi.

Rysunek 1.2.
Typowa gitara elektryczna z oznaczonymi najważniejszymi częściami

Dzięki uprzejmości PRS Guitars

- ✓ **Progi:** cienkie metalowe druczki lub sztabki biegnące prostopadle do strun, mające za zadanie skracać wibrującą część struny w celu uzyskania wyższych dźwięków.
- ✓ **Główka:** miejsce, gdzie mocowane są stroiki (czyli osprzęt) oraz gdzie producent może umieścić swoje logo.
- ✓ **Szyjka:** długi, pałkopodobny kawałek drewna, który łączy główkę z korpusem.
- ✓ **Siodełko:** żłobiona część wykonana ze srebra, stali, twardego nylonu lub innej syntetycznej substancji, która powstrzymuje struny od drgania poza obszarem gryfu. Struny prowadzone są poprzez żłobienia na drugą stronę siodełka do stroików umieszczonych na główce. Siodełko wyznacza jedną z granic dla wibrującej części struny (drugą jest mostek).
- ✓ **Gniazdo jack (tylko gitary elektryczne):** miejsce, gdzie wpinamy wtyczkę jack kabla łączącego gitarę ze wzmacniaczem lub innym urządzeniem elektronicznym.
- ✓ **Przełącznik wyboru przetwornika (tylko gitary elektryczne):** przełącznik, za pomocą którego uaktywniamy poszczególne przetworniki.
- ✓ **Przetworniki (tylko gitary elektryczne):** sztabkowe magnesy wytwarzające prąd elektryczny, który jest przetwarzany przez wzmacniacz na dźwięk.
- ✓ **Siodełko mostka:** w gitarach akustycznych cienka plastikowa sztabka znajdująca się w wyżłobieniu mostka, która odpowiada za przenoszenie drgań strun na mostek. W gitarach elektrycznych na mostku znajdują się oddzielne metalowe siodełka dla każdej struny.

- ✓ **Boki (tylko gitary akustyczne):** oddzielne gięte elementy drewniane pudła łączące płytę górną i dolną.
- ✓ **Struny:** sześć metalowych (w gitarach elektrycznych i akustycznych przystosowanych do metalowych strun) lub nylonowych (w gitarach klasycznych) drutów, które są naciągnięte i wytwarzają dźwięki gitary. Choć nie są zasadniczo częścią składową gitary (możesz je samodzielnie zdejmować lub zakładać), stanowią integralną część całego systemu, a konstrukcja i struktura gitary pozwalają strunom radośnie wybrzmiewać (zajrzyj do rozdziału 18., by dowiedzieć się więcej o wymianie strun).
- ✓ **Płyta górna:** twarz gitary. W gitarze akustycznej pełni rolę *plyty rezonansowej*, która niemal wyłącznie decyduje o jakości brzmienia instrumentu. W gitarze elektrycznej wierzch korpusu jest zaledwie kosmetycznym lub dekoracyjnym dodatkiem okrywającym drewno korpusu.
- ✓ **Stroiki:** zespolone mechanizmy umożliwiające zwiększanie i zmniejszanie napięcia strun, dzięki czemu brzmią one z określoną wysokością dźwięku. Struna owinięta jest ciasno na kołku wystającym ponad powierzchnię główki. Kołek ten przechodzi na wylot przez główkę i osadzony jest w mechanizmie łączącym go z obrotową częścią, którą regulujemy napięcie struny. Stroiki nazywane są też maszynkami, kołkami, kluczami.
- ✓ **Potencjometry głośności i tonu (tylko gitary elektryczne):** gałki pozwalające kontrolować głośność gitary oraz zawartość basowych i sopranowych częstotliwości w brzmieniu.

Jak działa gitara

Jeśli potrafisz już rozpoznawać podstawowe części gitary (poprzednia część rozdziału Ci w tym pomoże), chciałbyś pewnie zrozumieć, w jaki sposób te części współdziałają ze sobą przy powstawaniu dźwięku (na wypadek gdyby zdarzyło Ci się dostać pytanie z kategorii „Części gitary” w teleturnieju *Jeden z dziesięciu* albo wpaść w wir poważnej dyskusji na temat drgań i długości strun z innym gitarzystą). Prezentujemy te informacje tylko po to, żebyś wiedział, dlaczego gitara brzmi właśnie tak, jak brzmi, a nie na przykład jak kazoo czy akordeon. Musisz jednak pamiętać, że gitara tworzy dźwięk, ale to *Ty* tworzysz muzykę.

Drgania i długość strun

Każdy instrument musi posiadać części poruszające się w regularny, powtarzalny sposób, które wytwarzają dźwięk (ciągły ton o określonej *wysokości*). W przypadku gitary ta część to drgająca struna. Struna, której nadajesz odpowiednie napięcie, a potem wprawiasz w ruch (poprzez czynność szarpania), daje dźwięk o przewidywalnej wysokości — na przykład ton A. Gdy naciągasz lub poluzowujesz strunę, uzyskujesz dźwięki o różnej wysokości. Im mocniej naciągnięta struna, tym wyższy dźwięk.

Nie byłbyś w stanie zrobić zbyt wiele z gitarą, gdyby jedynym sposobem na zmianę tonu było szalenie kręcenie stroikiem przed każdym uderzeniem struny. Dlatego gitarzyści używają innego sposobu zmiany wysokości dźwięku — skracają drgającą część struny.

Robią to, stawiając palce na progach — o ile oczywiście ktoś zostawi im otwarte drzwi. Żartujemy oczywiście — nikt w obecności gitarzysty nie zostawia otwartych drzwi do pokoju, w którym on ćwiczy. A w żargonie gitarowym stawianie palców na progach oznacza dociskanie palcami strun do podstrunnicy, aby wibrowały tylko na odcinku pomiędzy progiem (tym drucikiem na gryfie) a mostkiem. W ten sposób, przemieszczając lewą rękę w górę i w dół gryfu (czyli odpowiednio w kierunku mostka lub siodełka), możesz wygodnie i łatwo zmieniać wysokość dźwięku.

To, że mniejsze instrumenty, takie jak mandolina czy skrzypce, brzmią wyżej niż wiolonczela czy bas (czy też gitara), to nie przypadek. Instrumenty te mają wyższy strój, ponieważ mają krótsze struny. Napięcie strun we wszystkich tych instrumentach może być zbliżone, co sprawia, że odczucie twardości strun dla rąk i palców będzie dość podobne, ale drastyczna różnica w długości strun sprawia, że różnice w wysokościach dźwięków w przypadku tych instrumentów są duże. Ta zasada sprawdza się także w odniesieniu do zwierząt. Piesek chihuahua szczeka w znacznie wyższej tonacji niż bernardyn, ponieważ jego struny — w tym przypadku głosowe — są dużo krótsze.

Co dwie dłonie, to nie jedna

Zasadniczo gitara wymaga równoczesnego zaangażowania obu rąk w proces powstawania muzyki. Jeśli chciałbyś zagrać, powiedzmy, C razkreślne na pianinie, musisz tylko wyciągnąć palec wskazujący, umieścić go nad odpowiednim klawiszem w okolicy znaku firmowego pianina i opuścić go — *tamm*. Nawet przedszkolak może brzmieć jak Elton John, gdy gra jedynie razkreślne C, ponieważ dźwięk jest wytwarzany przez tylko jeden palec jednej ręki naciskający klawisz.

Gitara jest jednak trochę inna. By zagrać razkreślne C na gitarze, musisz palcem wskazującym lewej ręki *przycisnąć pierwszy próg* na drugiej strunie (czyli docisnąć ją przed tym progiem do podstrunnicy). Czynność ta sama w sobie nie daje jednak dźwięku. By razkreślne C było słyszalne, musisz uderzyć lub szarpnąć tę drugą strunę prawą ręką. *Uwaga dla osób potrafiących czytać nuty:* gitara brzmi o oktawę niżej, niż wskazują zapisane dla niej dźwięki. Na przykład grając rozpisane dwukreślne C na gitarze, uzyskujemy C razkreślne.

Dźwięki na gryfie: progi i półtony

Najmniejszym *interwałem* (czyli jednostką muzycznej odległości pomiędzy dźwiękami) skali muzycznej jest *półton*. W pianinie ten interwał jest zawarty pomiędzy następującymi po sobie białym i czarnym klawiszem (a także między dwoma białymi, które nie są przedzielone czarnym). By przemieścić się o półton na instrumencie klawiszowym, przesuwasz palec w dół bądź w górę na następny klawisz, biały lub czarny. W przypadku gitary te półtony są reprezentowane przez *progi* — poziome metalowe druty (lub sztabki) osadzone w gryfie prostopadle do strun. W odniesieniu do gitary przemieścić się w dół lub w górę o półton znaczy przesunąć lewą rękę o jeden próg niżej lub wyżej na gryfie.

Porównanie brzmienia gitary akustycznej i elektrycznej

Drgające struny gitary wytwarzają różne dźwięki. Musisz jednak być w stanie je usłyszeć albo staniesz przed problemem przypominającym buddyjską zagadkę o drzewie padającym samotnie w lesie. Nie ma tego problemu w przypadku gitary akustycznej, ponieważ instrument akustyczny ma własny wzmacniacz w postaci pustego pudła rezonansowego, które wzmacnia dźwięk... nooo, akustycznie.

Ale gitara elektryczna nie wytwarza prawie w ogóle akustycznego dźwięku (no, może troszeczkę, coś jak brzęczenie komara, ale na pewno nie wystarczy to, żeby wypełnić dźwiękiem stadion czy rozżłościć sąsiadów z naprzeciwka). Instrument elektryczny wytwarza brzmienie niemal wyłącznie za pomocą elektroniki. Źródłem dźwięku są wciąż drgające struny, ale to nie pusta drewniana komora sprawia, że są słyszalne. Ich drgania zaburzają lub *modulują* pole magnetyczne wytwarzane przez przetworniki — owinięte drutami magnesy umieszczone tuż pod strunami. Kiedy drgania struny modulują wytworzone przez przetwornik pole magnetyczne, przetwornik generuje mały prąd elektryczny, który wiernie odzwierciedla tę drgania.

W gitarze dźwięk jest uzyskiwany poprzez wzmacnianie drgań struny w sposób akustyczny (gdy dźwięk przechodzi przez pudło rezonansowe) lub elektryczny (gdy prąd z przetwornika jest wzmacniany i przekazywany do głośników). Tak czy inaczej, jest to proces fizyczny. Uzyskiwanie *różnych* dźwięków — w tym takich, które zamierzasz wydobyć — zależy od Ciebie, a dokładnie od tego, jak kontrolujesz wysokość dźwięków poszczególnych strun. Za zmianę wysokości odpowiada lewa dłoń przyciskająca progi. Natomiast prawa dłoń nie tylko doprowadza do emisji dźwięku poprzez wprawienie struny w drgania, lecz także decyduje o *rytmie* (pulsie), *tempie* (szybkości danego utworu) i *klimacie* (interpretacji, stylu, magii, charyzmic, *je ne sais quoi*, czymkolwiek) tych dźwięków. Wpraw obie dłonie w ruch, a wyczarują muzykę — *gitarową* muzykę.

Skorowidz

A

- A Hundred Pounds of Clay, 72
accel., *Patrz:* accelerando
accelerando, 347
add, *Patrz:* akord z dodanym dźwiękiem
akcent, 136
akcesoria, 291, 295
akompaniament, 168
    bluesowy, 194
    jazzowy, *Patrz:* comping
    rockowy
        boogie-woogie, 194
        w stylu Trvisa, 223
akord, 48, 50, 351
    a, 63, 64, 67, 131
        na dwunastym progu, 133
        palcowanie, 63
    A, 57, 58, 61, 67, 119
        palcowanie, 58
        uderzanie, 59
    a/C, 181
    a7, 88
    A7, 87, 91, 97, 131
        czteropalcowy, 87
    Amaj7, 89, 91
    b, 131
    B, 128
    B13#11, 254
    b7, 132
    barowy, 65, 119
        blues, 192
        F, 121
        f7, 126
        F-dur, 126
        na A, 127, 128, 129, 131, 137
        na E, 126, 137
        ruchomy, 180
    Bmaj7, 132
    C, 63, 64, 67, 88, 90, 91, 162
        palcowanie, 64
        uderzanie, 65
    C dur, 179
    C7, 86, 90
    C7b9, 254
    Cadd2, 179
    Cadd9, 180
    Cmaj7, 89, 91
    d, 64, 67
        palcowanie, 64
    D, 58, 61, 63, 67, 91, 161
        palcowanie, 61
        uderzanie, 62
    d7, 88, 91
    D7, 86, 90, 91
    diagram, 50
    Dmaj7, 89, 91
    dominantowy, *Patrz:* akord septymowy
    durowy, 57, 58, 59, 61, 125, 179
        barowy, 119, 121, 122, 123, 127, 128, 129
        septymowy, 59, 89, 132
    dwunutowy, *Patrz:* dwudźwięk
    e, 61, 63, 64, 67, 123
        arpeggio, 218
        na dwunastym progu, 126
        w pozycji otwartej, 126
    E, 52, 58, 61, 67
        otwarty, 119, 120
    e7, 88, 91
    E7, 87, 91, 97
        czteropalcowy, 87, 91
    E-dur, 53
    e-moll, *Patrz:* akord e
    f, 124
    F, 64, 67, 88, 90
        palcowanie, 64

- akord
  - F7, 125
  - F-dur, 125
  - Fmaj7, 89, 91
  - G, 61, 63, 64, 67, 161, 227
    - palcowanie, 61, 63, 67
    - uderzanie, 63
  - G7, 86, 91
  - G7#5, 254
  - granic, 52
  - H7, 97
  - jazzowy, 254, 256
    - pełny, 258
  - liczba uderzeń, 72
  - łamany, 179, 180
  - maj7, 89
  - molowy, 57, 59, 61, 179
    - barowy, 123, 131
    - septymowy, 59, 88, 125, 132
  - niekompletny, 179
  - nierozwiązany, 179
  - nonowy, 193, 254
  - otwarty, 51, 57, 78, 86
  - rodzina, 57
  - rozłożony, *Patrz:* arpeggio
  - rozszerzony, 254
  - ruchomy, 119
  - septymowy, 59, 97, 179, 193, 254
    - dominantowy, 85, 86, 125
    - w pozycji otwartej, 85
    - zmniejszony, 257
  - w pozycji otwartej, *Patrz:* akord otwarty
  - wewnętrzny, 255
  - z dodanym dźwiękiem, 179
    - otwarty, 180
  - zaakcentowany, 66
  - zawieszony, 179
    - otwarty, 180
  - zewewnętrzny, 256
  - zmniejszony, 255
  - zmodyfikowany, 254
- Albéniz Isaac, 327
- Alice's Restaurant, 213
- All I Have to Do Is Dream, 72
- All My Trials, 227, 233
- All through the Night, 87
- All Through the Night, 91, 93
- Allman Brothers, 113
- Allman Duane, 191, 207
- America, 89
- Armstrong Louis, 253
- arpeggio, 217, 227, 246, 262
- artykulacja, 141, 149, 341, 346, 347
  - urozmaicona, 162
- At The Hop, 169
- Atkins Chet, 237, 328, 332
- Auld Lang Syne, 64, 67, 70
- Aura Lee, 113, 115

B

- Bach Jan Sebastian, 237, 327, 334
- Back in the U.S.A., 329
- Baez Joan, 213
- Barenaked Ladies, 88
- Beach Boys, 167, 200
- Beam Sam, *Patrz:* Iron & Wine
- Beck Jeff, 329
- Beethoven Ludwig, 237
- belka
  - rytmiczna, 50, 90, 138
- Benny Goodman Band, 328
- bepop, 328
- Berry Chuck, 19, 105, 111, 134, 167, 168, 194, 200, 329
- Berry Chucka, 113
- bicie, 48
- Big Yellow Taxi, 183
- Blackbird, 214
- blecik, *Patrz:* kostka
- Blind Faith, 329
- Blue Suede Shoes, 97, 169
- blues, 85, 141, 167, 172, 191, 196, 209, 214, 328, 329, 330
  - akompaniament, 194
  - akustyczny, 191, 203, 204
  - dwunastotaktowy, 97, 162, 192
    - nawrót, 193
    - struktura, 192, 196
    - szybki, 193
  - elektryczny, 191, 204
    - tonacja, 203
  - mikrozagrywka, 201
  - solówka, 196, 201
  - techniki, 205
  - tekst, 196

blues rock, 330
 Bogle Bob, 332
 Bookends, 113
 Bourrée e-moll, 249, 252
 Bowie David, 330
 Box Set, 88
 Breaking Up Is Hard to Do, 72
 Bream Julian, 334
 Brooks Garth, 19, 221
 Brown Sugar, 183
 Brown-Eyed Girl, 113
 brzęczenie, 54
 Buffett Jimmy, 113

C

C
 dwukreślne, 33
 razkreslne, 33, 39
 Carter A.P., 220
 Carter June, 220
 Carter Maybelle, 220
 Cash Johnny, 162, 213
 Chaconne, 327
 Chicago Shuffle, 202, 209, 210
 chorus, 287
 Christian Charlie, 328
 Chuck's Duck, 185, 187
 chwyt
 barowy, 113
 Clapton Eric, 58, 167, 203, 289, 329, 332
 Collins Albert, 191, 203
 comping, 255
 country rock, 183, 185
 Cream, 167, 329, 332
 cresc., *Patrz:* crescendo
 crescendo, 347
 Crosby, Stills and Nash, 213
 Crossroads, 329, 332
 czytanie nut, *Patrz:* nuta czytanie

C

ćwierćnuta, 341, 345

D

Day Tripper, 168
 decresc., *Patrz:* decrescendo
 decrescendo, 347
 Delta Blues, 203
 Denise, 72
 Dennen Brett, 213
 Denver John, 213
 Derek and the Dominos, 329
 diagram akordu, *Patrz:* akord diagram
 dim., *Patrz:* diminuendo
 diminuendo, 347
 Djangology, 327
 Dog Faced Boy, 221
 dominanta, 86
 Don't Let the Sun Catch You Crying, 89
 Don't Think Twice, It's Alright, 213
 Double-Stop Rock, 113, 114, 117
 duck walk, 19
 Duke of Earl, 72
 Dust in the Wind, 64, 214, 221
 dwudźwięk, 111, 113
 technika gry, 112
 dyktafon, 296
 Dylan Bob, 213
 dynamika, 346
 dźwięk
 A-440, 39, 292
 alternatywny, 260
 barwa, *Patrz:* tembr
 długość, 20
 podchodzenie, 260
 podciągnięcie, 159, 172, 175
 prowadzenie, 255
 referencyjny, 292
 układ, *Patrz:* układ dźwięków
 uwolnienie, 159
 wygaszanie, 160
 wysokość, 341, 343
 zmodyfikowany chromatycznie, 254
 znajdowanie, 347
 dźwięk
 A
 częstotliwość, 39

E

Earth Angel, 72
 efekt
     perkusyjny, 160
     przester, 136
     synkopowania, 161
 ekspresja, 341, 346, 347
 ekwiwalent
     harmoniczny, 347
 Eruption, 330, 335
 Every Breath You Take, 287
 Every Day I Have the Blues, 328

F

f, *Patrz:* forte
 Farmer in the Dell, 216
 Felder Don, 335
 Fender Stratocaster, *Patrz:* Stratocaster
 ff, *Patrz:* fortissimo
 Fire and Rain, 58
 flanger, 288
 flażolet, 226, 272
 Floyd Rose, 277, 309
 forte, 346
 fortissimo, 346
 Foster Stephen, 80
 Four on Six, 328
 fraza melodyczna, 75
 frazowanie, 201, 207
 Freight Train, 228, 235
 futerał, 283, 289
     miękki, 290
     sztywny, 290
     twardy, 314

G

Gavotte, 334
 gawot, 334
 Gerry and the Pacemakers, 89
 Gibson Les Paul, *Patrz:* gitara Gibson Les Paul
 gitara
     akustyczna, 29, 30, 32, 34, 47, 48, 121, 152
     archtop, 275
     cena, 271
     strojenie, 292
     struny, 300

dla początkujących, 271
 dodatki, 278
 elektryczna, 29, 30, 31, 32, 34, 47, 48, 121, 136, 152, 274, 275
     cena, 271
     jazzowa, 328
     strojenie, 292
     struny, 300, 307
     z humbuckerem, 274
     z korpusem typu semi-hollow, 274
 ES-355, 328
 Gibson Les Paul, 272, 273, 276
 głośność, 32
 grywalność, 271
 intonacja, 272
 jazzowa, 253
 klasyczna, 43, 237, 248
     mostek, 304
     struny, 238, 300
     technika gry, 50
 konserwacja, 312, 313, 314, 316, 319, 321, 322, 323
 konstrukcja, 272
 kupowanie, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 278, 279
     cena, 270, 271, 274, 281
     doradztwo, 280
     negocjacje, 280
     sklep, 279
 Lucille, 328
 Martin, 317
 materiały, 275, 276
 model, 272, 273
 naprawy, 316, 317, 319, 321, 322, 323
 nawilżanie, 316
 osprzęt, 277
 osuszanie, 316
 pozycja gry, 43
 prowadząca
     jazz, 260
 przechowywanie, 315, 316
 przestrzajanie, 179
 regulacja, 317
 rezofoniczna, 275
 rytmiczna, 136, 168
 stratocaster, 329
 strojenie, 35, 181, 272, 303, 306, 308, 309,
     Patrz też: strojenie

do zewnętrznego punktu odniesienia, 38
 metodą piątego progu, 36
 metodą względną, 36
 względem niej samej, 36
 talia, 43
 technika gry, 238, 239, 241, 242, 243, 244
 wygląd, 271
 zabezpieczanie, 314, 315
 glissando, 150
 główka, 31
 gniazdo
 jack, 30, 31
 naprawa, 321
 Gospel Ship, 221, 227, 232
 gra
 kostką, 48, 78, 142, 262
 palcami, 48, 49, 213, 214, 262
 prowadząca, 49
 bluesowa, 196
 rytmiczna, 48, 49
 bluesowa, 192
 w oknie, 155
 w pozycji otwartej, 101
 w wyższej pozycji, 101, 102
 ćwiczenia, 105, 106
 Granada, 327
 Greensleeves, 262, 264
 groove, 167
 gryf, 30
 bolt-on, 276
 dół, 21
 góra, 21
 neck-through-body, 276
 pręt napinający, 317
 przyklejony, 276
 regulacja, 317
 gryf:, 276
 Guthrie Arl, 213
 Guthrie Woody, 221
 Guy Buddy, 191, 203

H

Hall Jim, 19, 258
 hammering, *Patrz:* technika hammer-on
 hammer-on, *Patrz:* technika hammer-on
 Hammett Kirk, 338
 Hanon Charles-Louis, 105

hard case, *Patrz:* futerał sztywny
 Hard Shoulder, 89
 Hedges Michael, 237
 Hendrix Jimmy, 19, 167, 329, 336
 Here Comes the Sun, 61
 Hetfield James, 338
 Hey Paula, 72
 higrometr, 316
 Home on the Range, 90, 92
 Homeward Bound, 113
 Hotel California, 334
 House of the Rising Sun, 227, 229
 Howe Steve, 237
 humbucker, 274

I

I Found a New Baby, 328
 I Saw Her Standing There, 86, 168
 I Won't Give Up, 113
 improwizacja, 253
 In the Still of the Night, 72
 interwał, 33
 intonacja, 319
 Iron & Wine, 213
 It's Raining, It's Pouring, 90
 It's Raining, It's Pouring, 91, 95

J

jazz, 85, 253, 255, 260, 262, 273, 328
 gitara
 prowadząca, 260
 solówka, 258
 Jethro Tull, 249
 Johnny B. Goode, 97, 111, 113, 136, 168, 169,
 201, 329
 Johnson Robert, 207, 332

K

kabel, 292
 gitarowy, 30
 kaczka, 287, 289
 Kahler, 309
 kamerton, 38, 39, 297
 Kansas, 64, 214, 221
 Kansas City, 97

kapodaster, 119, 215, 216, 227, 294
 kasownik, 344
 King Albert, 191, 203
 King B.B., 19, 158, 191, 201, 203, 209, 328, 332
 Kingston Trio, 213
 klucz, *Patrz:* stroik
     G, 343
     wiolinowy, 343
 kołek, *Patrz:* stroik
 kołysanka, 217, 219, 227
 kontrapunkt, 246
 korbka
     do kręcenia maszynkami, 304
     do maszynek, 295, 304
 korpus, 30, 275
     nakładka, 276
     semi-hollow, 274
 kostka, 48, 78, 142, 287, 292
     chorus, 287
     digital delay, 288
     distortion, 287
     flanger, 288
     grubość, 49
     phase shifter, 288
     pitch shifter, 288
     przeester, 287
     reverb, 289
 kostkowanie
     naprzemienne, 78
 Kottke Leo, 113, 249
 kreska taktowa, 60, 77, 345
     podwójna, 345
 kropka
     staccato, 347
 Kumbaya, 60, 67, 68
 kwinta
     zmniejszona, 198

L

Layla, 329
 Led Zeppelin, 167, 214, 329, 333, 334
 legato, 149, 347
 Les Paul, *Patrz:* gitara Gibson Les Paul
 Light My Fire, 88
 linia
     chromatyczna, 208
 Little Brown Jug, 80, 81

Little Darlin', 72
 Little Martha, 113, 183
 Little Wing, 329
 Lola, 122
 Long Tall Sally, 97
 Love Me Tender, 113
 Love Struck, Baby, 330
 Lynyrd Skynyrd, 184

Ł

łuk, 65, 142, 146, 346

M

Malmsteen Yngwie, 50, 249
 mandolina, 275
 Margaritaville, 113
 Marka Knopflera, 89
 maszynka, *Patrz:* stroik
 Maybellene, 329
 Mayer John, 61
 Metallica, 338
 Metallika, 214
 metoda
     piątego progu, 36
 metrum, 79, 345, 346
     2/4, 80
     3/4, 80
     4/4, 66, 79, 80, 345
     6/8, 91
 mezzo-forte, mf, 341, 346
 mezzo-piano, 346
 Michael, Row the Boat Ashore, 66, 67, 71
 mikrostroik, 277, 309
 mikrozagrywka
     bluesowa, 201
 Minor Swing, 327, 331
 Mississippi Mud, 209, 211
 Mitchell Joni, 181, 183, 213, 225
 młotkowanie, *Patrz:* technika hammer-on
 Monterey Pop Festival, 329
 Montgomery Wes, 328
 Moondance, 88
 mostek, 29, 30, 277
     Floyd Rose, 309
     gitary klasycznej, 304
     kołek, 30

luźny, 321
 regulacja, 317
 ruchomy, 277, 309, 320
 siodełko, 31, 318
 sprężyny, 320
 stały, 320
 twardy, 321
 Mozart Amadeusz, 237
 mp, *Patrz:* mezzo-piano
 Mr. Guitar, *Patrz:* Atkins Chet
 Mraz Jason, 113
 Much Too Young, 221
 multieft, 289
 muzyka

- ambientowa, 321
- bluesowa, *Patrz:* blues
- country, 111, 157, 162, 214, 328
- ekspresyjność, 141
- folkowa, 213, 217, 226, 273
- głośność, 346, 347
- gypsy jazzowa, 331
- hardrockowa, 136
- heavymetalowa, 136, 273, 338
- klasyczna, 237, 246, 248, 273
- kontrapunktowa, 246
- mariachi, 111
- new acoustic, 273
- new age, 273
- popowa, 136
- rockowa, 136, 157, *Patrz:* rock

N

nawilzacz gitarowy, 316
 nawrot, 207
 nawrót, 208
 Nothing Else Matters, 214
 Nuages, 327
 nuta

- akcentowana, 161, 246, 347
- cała, 341, 345
- chorągiewka, 344
- czas trwania, 341, 344, 346
- czas wybrzmienia, 344, 346
- czytanie, 50, 75
- główka, 344
- kropka, 346
- laska, 344

nazwa, 341
 wiązanie, 344
 wybrzmienie krótkie, 124

O

Oasis, 86
 Oh, Susanna, 90, 91, 96, 225
 okno, 169
 oktawer, 288
 Old Folks at Home, 80, 83
 Old MacDonald Had a Farm, 79
 On Top of Old Smoky, 80, 82
 One, 214, 338
 Over the River and Through the Woods, 91, 94
 oznaczenie

- simile, 62

 oznaczenie tonacji, 344

O

ósemka, 341, 345

P

p, *Patrz:* piano
 P.M., 160, 161
 Page Jimmy, 167, 329, 333
 palm muting, *Patrz:* P.M.
 Panama, 330
 Parkening Christopher, 334
 pasek, 45, 293

- mocowanie, 30, 320

 Pass Joe, 258
 pauza, 67

- całonutowa, 345
- ćwierćnutowa, 345
- ósemkowa, 345
- półnutowa, 345
- szesnastkowa, 345

 pazurki, 49, 214
 Peggy Sue, 136
 Peter, Paul and Mary, 213
 phase shifter, 288
 Phish, 221
 pianissimo, 346
 piano, 341, 346
 pięciolinia, 343

- piosenka
   bluesowa, 98
 piórko, *Patrz:* kostka
 pitch shifter, 288
 Please, Mr. Postman, 72
 płyta
   dolna, 29, 275
   górną, 32, 275
   rezonansowa, 32
 pochód
   basowy, 227, 228
 podrywanie, *Patrz:* technika pull-off
 podstrunnica, 30
   szeroka, 47
 pogłos, 287, 289
 pokrowiec, 290, 315
 Polka Dots and Moonbeams, 328
 poprzeczka
   barre, 64, 119, 143, 172
   dwustrunowa, 88
 potencjometr
   głośności, 32
   tonu, 32
   trzeszczenie, 321
 power chord, 134, 138, 182
   dwustrunowy, 134
   otwarty, 134, 136
   palcowanie, 134
   ruchomy, 134, 136
   trzystrunowy, 134
 powtórzenie, 204
 pozycja, 77
   ciała, 45
   czwarta, 107
   otwarta, 78, 79, 101
   piąta, 101
   ręki
     lewej, 46, 47
     prawej, 48, 214
   siódma, 107
   zmiana, 104
 półnuta, 341, 345
 pp, *Patrz:* pianissimo
 Presley Elvis, 19, 113, 328
 Pride and Joy, 330
 procesor
   efektów, 287
 Procol Harum, 181
 progresja, 59, 181
   akord barowy durowy, 129
   akord barowy durowy, 122
   bluesowa, 193
     dwunastotaktowa, 168, 169
   C-a-F-G, 72
   D-h-g-A, 124
   G-e-C-D, 72
   szlagierowa, 72
 prowadzenie głosów, 137
 próg, 30, 31, 32, 35
   pierwszy, 36
   pozycja, *Patrz:* pozycja
   przyciskanie, 46, 47
   znacznik, 36
 przejście, *Patrz też:* progresja
   interwałowe, 328
   na akordach wewnętrznych, 255
   na akordach zewnętrznych, 257
 przesterowanie, 136, 286
 przetwornik, 31, 34, 277
   jednocewkowy, 274
   przełącznik, 31
   wymiana, 322
 przygrywka, 67
 pudło rezonansowe, 29, 30
 Puff the Magic Dragon, 213
 puls, *Patrz:* rytm
 Pure Prairie League, 184
 Purple Haze, 329

R

- R&B, 273, 329
 Rait Bonnie, 207
 Raitt Bonnie, 19
 Reinhardt Django, 327, 331
 repertuar, 123
 reverb, 289
 Richards Keith, 183
 riff, 75, 111, 162
   heavymetalowy, 136
   z power chordami, 182
 rit., *Patrz:* ritardando
 ritard., *Patrz:* ritardando
 ritardando, 347
 rock, 180, 181, 214, 329, 330
   country, *Patrz:* country rock
   klasyczny, 167

progresywny, 179
 z Południa, 183
 Rock Around the Clock, 97
 rock'n'roll, 111, 167, 172
 rockabilly, 213
 Rodgers Jimmie, 213
 Roll Over Beethoven, 97, 169
 Roll with It, 86
 Rolling Stones, 167
 Romanza, 248, 250
 Runaround Sue, 72
 rurka, 207
 Rusby Kate, 213
 rytm, 34
   mieszany, *Patrz:* rytm triolowy
   prosty, 193
   swingowy, *Patrz:* rytm triolowy
   synkopowany, 66
   triolowy, 192, 193, 195

S

Sam Beam, *Patrz:* Iron & Wine
 Sam the Sham and the Pharaohs, 86
 Satch, *Patrz:* Satriani Joe
 Satriani Joe, 309, 337
 schemat, 169, 170, 173, 174
   bluesowy, 170
   kciuk z przeciąganiem i uderzeniem
     w górę, 219
   kciuk z przeciąganiem po strunach, 219
   kołysanki, *Patrz:* kołysanka
   okienkowy, 184, 196
   Travisa, *Patrz:* styl Travisa
 Segovia Andrés, 104, 327, 334
 Seven Come Eleven, 328
 Sherry, 72
 Shine On Harvest Moon, 342
 Silhouettes, 72
 silica gel, 316
 Simon i Garfunkel, 64, 113, 221
 Simple Gifts, 107, 108
 siodełko, 31, 36, 77, 215
   mostka, *Patrz:* mostek siodełko
   ruchome, 119
 skala
   bez następstw chromatycznych, 184
   bluesowa, 191, 198, 200

C-dur
   w drugiej pozycji, 102
 durowa, 102, 169
   bazowa, 176
   pentatoniczna, 184, 200
 dwuoktawowa, 103, 104
 jednooktawowa, 103
 molowa
   pentatoniczna, 169, 170, 171, 172, 184,
     196, 198, 200
 Smith Johnny, 258, 332
 So Tired, 122
 solówka, 155
   bluesowa, 184, 196, 201, 207
   chord-melody, 259
   jazzowa, 258
   rockandrollowa, 170
   rockowa, 154, 169
   tworzenie, 173, 177
   w stylu Travisa, 224
 Soundgarden, 181
 Southern Hospitality, 186, 189
 sprzężenie, 329
 staccato, 341
 Stairway to Heaven, 214, 329, 333, 334
 Stardust, 328
 Stars and Stripes Forever, 328
 Start Me Up, 183
 strap lock, 293
 Strat, *Patrz:* Stratocaster
 Stratocaster, 272, 273, 276
 stroik, 31, 32, 295, 319
   elektroniczny, 38, *Patrz:* tuner
   ustny, 38
 strojenie
   alternatywne, 181
   DADFisAD, 182
   DADGHE, 182
   DGDGHD, 183
   D-G-D-G-H-D, 225
   drop-D, *Patrz:* strojenie niskie D
   EADGHE, 181
   EHEGisHE, 183
   niskie D, 181, 182
   otwarte D, 181, 182, 207
   otwarte E, 183
   otwarte G, 183, 207, 225
   standardowe, 181

struna, 32, 291
 akcja, 47, 318
 basowa, 49
     wymiana, 302
 czyszczenie, 312
 G, 291
 głosowa, 33
 grubość, 153
 H, 76
 metalowa, 47
 napięcie, 29
 niechciany hałas, 161
 niskie E, 51, 76, 119
 numer, 35
 nylonowa, 47, 304
 otwarta, 51
 podciągnięcie, *Patrz:* technika podciągnięcie struny
 przyciskana, 36
 pusta, 36, 57
     łączenie dźwięku, 206
 sopranowe, 49
 strojenie, 303, 306, 308
 średnica, 153
 tłumienie, *Patrz:* technika tłumienie strun
 wymiana, 299, 300
     gitara akustyczna, 301
     gitara elektryczna, 307
     gitara klasyczna, 304
 wysokie E, 51, 76
 zdejmowanie, 300

styl
 Cartera, 220, 227
 chord-melody, 258, 262
 Chucka Berry'ego, 168
 rockowy, 168
 Trávisa, 221, 223, 225, 227
     akompaniament, 223
     solówka, 224
 substytut, 258, 259
 Surfing with the Alien, 337
 sus, *Patrz:* akord zawieszony
 sus2, 179
 sus4, 179
 Swanee River, 80, 83
 swing, 192, 328
 Swing Low, Sweet Chariot, 63, 67, 69
 Swing Thing, 262, 263, 265

symbol
 62, 67, 79, 80
 62, 63, 67, 79, 80, 145, 341, 344, 345, 347
 #, 344
 /, 180
 >, 347
 >, 136, 161, 246
 °, 255
 0, 75
 bass strum strum, 90
 bemola, 344
 kasownika, 344
 klina, 347
 kropki, 346, 347
 krzyżyka, 344
 linii
     falowanej, 158
     ukośnej, 149
     złamanej, 152
 O, 51
 repetycji, 91, 113
 sim., 80
 strzałki
     wygiętej, 152
 tłumienia nadgarstkiem, 161
 345
 x, 160
 X, 51, 58, 61
 synkopa, 65, 67, 122, 161
 szarpanie, 49, 214
 szczygnięcie, 223
 szesnastka, 341, 345
 szlagier, 72
 szyjka, 31, 47

Ś

ślizg, *Patrz:* technika slide

T

tab, *Patrz:* tabulatura
 tabulatura, 20, 21, 50, 51, 138, 142
     czytanie, 75, 76
 tabulatury, 77
 Take Good Care of My Baby, 73
 takt, 60, 77, 346
     aktywny, 173
     na cztery, 80

- na trzy, 80
- statyczny, 173
- tapping
  - oburęczny, 330, 335
- Taylor James, 58, 63, 91, 144, 213
- Tears in Heaven, 58
- Tears on My Pillow, 73
- technika
  - gry
    - dłonią lewą, 141
    - dłonią prawą, 145
- technika
  - artykulacji, 169
  - artykulacyjna, 141, 149
  - hammer-on, 141, 142, 162, 172, 184, 200, 227, 228, 330
  - akord, 144
  - dwudźwięki, 143, 145
  - podwójny, 142
  - zagrywka, 144
  - znikąd, 143, 145
  - piórkowanego tremola, 327
  - podciągnięcie struny, 141, 152, 153, 162, 172
    - dwudźwięki, 157
    - natychmiastowe, 153, 154, 155
    - przytrzymane, 157
    - uwolnienie, 154, 155, 159
    - w dwie strony, 156
    - w rytmie, 155
    - z wyprzedzeniem, 154
    - zagrywka, 154
  - pull-off, 141, 145, 146, 162, 172, 184, 201, 227, 335
    - dwudźwięków, 147
    - podwójny, 147
    - zagrywka, 148
  - slide, 141, 149, 150, 162, 172, 184, 275
    - glissando, 150
    - legato, 149
    - zagrywka, 151
  - tłumienie strun, 141, 160
    - lewą ręką, 160
    - prawą ręką, 160, 161
    - zagrywka, 161
  - wiatraka, 168
  - wibrato, 141, 158, 162, 172
- Teenager in Love, 73
- tekst
  - blues, 196
- tekstura
  - naprzemienna, 205
- tembr, 241
- tempo, 34, 345
  - zwalnianie, 347
  - zwiększanie, 347
- tercja, 112
  - mała, 200
  - wielka, 198, 200
- termin
  - sim., 62
- Texas Flood, 330, 336
- The Allman Brothers Band, 183
- The Articulate Blues, 162, 163
- The Beatles, 61, 86, 167, 168, 214
- The Boxer, 64, 221
- The Byrds, 184
- The Carter Family, 220
- The Cruel War is Raging, 227
- The Cruel War Is Raging, 231
- The Doors, 88
- The Eagles, 183, 184, 334
- The Grateful Dead, 183, 184
- The James Gang, 334
- The Kinks, 122
- The Marshall Tucker Band, 184
- The Peppermint Twist, 97
- The Rolling Stones, 181, 183
- The Sinking of the Reuben James, 221
- The Streets of Laredo, 113, 114, 116
- The Thrill Is Gone, 328
- The Twist, 97
- The Ventures, 332
- The Who, 167, 168
- There's a Moon Out Tonight, 73
- Three Metal Kings, 136, 137, 140
- tłumienie dłonią, *Patrz:* P.M.
- To Feel This Damn Old,
  - Patrz:* Much Too Young
- ton
  - naturalny, 344
- tonacja, 57, 344
  - A, 57, 107
    - blues, 192
  - C, 72
  - E, 97
  - G, 72
    - blues, 192
- pozycja na gryfie, 105

Townshend Pete, 45, 168
Travis Merle, 221, 328
tremolo, 284, 331
triada, 254
triola, 195
Trucks Derek, 207
tuner, 40
  aplikacja na smartfona, 41, 293
  chromatyczny, 293
  z automatycznym rozpoznawaniem
  częstotliwości, 293
Turkey in the Straw, 107, 109
Tutti Frutti, 169

U

uderzanie
  luźne, 50
  z podparciem, 50
uderzenie
  antycypowane, 67
  swobodne, 246
  w dół, 62, 67, 78, 79, 145
  w górę, 62, 63, 67, 78, 79, 145
  z podparciem, 246
układ
  dźwięków, 255
  zewnątrzny, 257
ukulele, 275
Ulrich Lars, 338
unisono, 328

V

Vai Stevie, 309
Van Halen Eddie, 330, 332, 335, 336, 337
Van Morrison, 113
Van Morrisona, 88
Vaughan Stevie Ray, 191, 203, 330, 336
Ventura Highway, 89
volta, 347

W

wah-wah, 287, 289
wajcha, 29, 277, 309, 320, 329, 330
  tremolo, 29
  wibrato, 29

Walk, Don't Run, 332
Walsh Joe, 334, 335
Waters Muddy, 203, 332
We Wish You a Merry Christmas, 133, 137, 139
When Johnny Comes Marching Home Again, 91
Whiter Shade of Pale, 181
Who Says, 61
Whole Lotta Love, 329
wibrato, 176, 287, 328, *Patrz:* technika:wibrato
  opóźnione, 159
  szerokie, 159
  szybkie, 159
  wąskie, 159
  wolne, 159
Wildwood Flower, 221
Williams Hank, 213
Williams John, 249, 334
Winter Johnny, 191, 203
wokal, 136, 168
Wooly Bully, 86
wsuwka, *Patrz:* symbol klina
wzmocniacz, 136, 283
  do ćwiczeń, 283, 284
  efekty, 286, 287
  gniazdo słuchawkowe, 285, 286
  koncertowy, 283, 285
  lampowy, 286
  moc, 284, 285, 286
  reverb, 284, 287
  studyjny, 286
   tranzystorowy, 286
  tremolo, 284
  wzmocnienie, 284, 285

Y

Yankee Doodle Dixie, 328
Yardbirds, 329
Yes, 237
You Really Got Me, 122
You Send Me, 73
You've Got a Friend, 63
Young Neil, 49

Z

zagrywka, 75, 141, 169, 197, 260

basowa, 206

bluesowa, 199

dwudźwiękowa, 200

hardrockowa, 161

heavymetalowa, 161

rock country, 184

zapis

muzyczny, 20, 341

elementy, 342

podwójny, 21

nutowy, 21, 75

rytmiczny, 50, 52

tabulatura, *Patrz:* tabulatura

uproszczony, 50

znak

chromatyczny, 344

kropki, 346, 347

kropki nad nutą, 124

repetycji, 347

staccato, 124

ukośnika, 180

znaki

repetycji, *Patrz:* symbol repetycji

Ż

żel krzemikowy, *Patrz:* silica gel

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

- 1. ZAREJESTRUJ SIĘ**
- 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI**
- 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ**

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

Bestsellerowy poradnik muzyczny — teraz w nowej wersji!

Kiedy w pierwszych scenach *Desperado* tajemniczy El Mariachi pojawia się z futerałem pełnym broni, równie dobrze mógłby pozostawić w środku swój instrument. Bo gitara jest czadowa! Zarówno ta z solówek największych hitów, jak i ta rozbrzmiewająca na rockowych i bluesowych koncertach, podczas jazzowych jam sessions czy w czasie górskich wycieczek. Granie na gitarze może zmienić całe Twoje życie. Może zrobić z Ciebie lidera drugiej Metalliki albo zwiewną romantyczkę zakochaną w poezji śpiewanej. Jednak przede wszystkim gitara uwolni muzykę Twojej duszy i stanie się wartościową pasją.

- **Gitarowe do re mi** — poznaj sposoby przechowywania instrumentu, utrzymania go i dbania o niego.
- **Gramy?** — idź na całość i graj... bez nut. Wydobywaj melodie z pojedynczych dźwięków oraz ubarwiaj swoją twórczość akordami septymowymi.
- **Bądź cool** — zacznij brzmieć jak zawodowiec!
- **Masz swój styl?** — odkryj jeszcze więcej gatunków muzyki, w których wymiata się na gitarze akustycznej lub elektrycznej.

Książka zawiera DVD!

Na płycie znajdziesz ponad 50 filmików, które pokażą Ci, jak grać podstawowe ćwiczenia, ponad 150 nagrań audio zawierających nieznanne piosenki i wielkie hity, a także puste diagramy akordów i tabulatury do wydrukowania.

Wymagania systemowe znajdziesz w dodatku poświęconym DVD na końcu książki.

Mark Phillips jest dyrektorem muzycznym Cherry Lane Music. Redagował i aranżował śpiewniki z utworami takich artystów jak John Denver, Van Halen, Guns N'Roses i Metallica. **Jon Chappell** jest nagradzonym multistylowym gitarzystą, aranżerem, autorem książek i byłym redaktorem naczelnym magazynów „Guitar” i „Home Recording”.

Po to masz gitarę, żeby na niej grać!

- naucz się nazywać elementy gitary i poznaj jej budowę
- poczuj się pewnie w sklepie muzycznym
- poznaj cechy, funkcje i parametry, na które warto zwracać uwagę przy kompletowaniu wzmacniaczy, efektów i akcesoriów
- dowiedz się, czym jest czytanie tabulatury, kostkowanie i bicie, a także jak wydawać czyste, klarowne, niebrzęcące dźwięki
- stosuj techniki hammer-on, pull-off, slide i podciągania struny
- miej zawsze pod ręką łatwe i szybkie instrukcje strojenia gitary, zmiany strun i inne

PO ROZUM NA...

www.dlabystrzakow.pl

Zamówienia telefoniczne:

0 801 339900

0 601 339900

septem
septem.pl

Sprawdź najnowsze promocje: <http://dlabystrzakow.pl/promocje>
Książki najchętniej czytane: <http://dlabystrzakow.pl/bestsellery>
Zamów informacje o nowościach: <http://dlabystrzakow.pl/nowosci>

Helion SA: ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice, tel.: 32 230 98 63
e-mail: radyd@dlabystrzakow.pl <http://dlabystrzakow.pl>

Cena 39,90 zł

ISBN 978-83-246-7985-0

9 788324 679850